

การอภิปรายผลของการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การใช้ตัวแบบภาพยนตร์ เพื่อลดความกลัวของเด็กวัยรุ่นไทย โดยมีเด็กวัยรุ่นที่มีความกลัวหนุจำนวน 30 คนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 15 คนคือ กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้ดูตัวแบบภาพยนตร์ และกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้ดูตัวแบบภาพยนตร์ ในการนี้วัดความกลัวจากการสังเกตพฤติกรรมกรมการหลีกเลี่ยง 2 ครั้ง คือ ครั้งก่อนได้รับการทดลองและครั้งหลังได้รับการทดลอง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม โดยมีคะแนนการทดสอบครั้งแรก เป็นตัวแปรร่วมปรากฏว่า คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมครั้งหลังได้รับการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนัยถูกทดลองของกลุ่มทดลองที่ได้ดูตัวแบบภาพยนตร์สามารถแสดงพฤติกรรมตามแบบสังเกตพฤติกรรมกรมการหลีกเลี่ยงไต่มาขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ดูตัวแบบภาพยนตร์ จึงเป็นการสนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยนี้ที่ว่าเด็กวัยรุ่นไทยที่มีความกลัวสูง เมื่อบำบัดโดยการดูตัวแบบภาพยนตร์จะมีความกลัวลดลงมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่มีความกลัวสูง แต่ไม่ได้ดูตัวแบบภาพยนตร์

ผลการวิจัยนี้สนับสนุนทฤษฎีการ เรียนรู้สังคมของแบนคูรา ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์นั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ซึ่งอาจเป็นตัวแบบที่มีชีวิต หรืออาจอยู่ในรูปสัญลักษณ์ อันได้แก่ ภาพยนตร์ที่วี ก็ได้ ในขณะเดียวกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของต่างประเทศที่แสดงถึงประสิทธิผลของการใช้ตัวแบบภาพยนตร์เพื่อลดความกลัวต่าง ๆ เช่น ความกลัวสุนัข

(Bandura & Menlove, 1968¹) ความกลัวงู (Meichenbaum 1971², Bandura & Barab 1973³, Morris 1974⁴) ความกลัวแมงมุม (Denney & Sullivan ; 1976⁵) ความกลัวการสอบ (Carlson; 1972⁶, Andrew; 1973⁷) นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า ตัวแบบภาพยนตร์สามารถใช้ในการบำบัดความกลัวแก่ผู้รับการ

---

¹Bandura & Menlove, "Factors Determining Vicarious Extinction of Avoidance Behavior through Symbolic Modeling," pp. 99-108.

²Meichenbaum, "Examination of Characteristics in Reducing Avoidance Behavior," pp. 298-308.

³Bandura & Barab, "Process Governing Disinhibitory Effects through Symbolic Modeling," pp. 1-9.

⁴Morris & Speiler & Liebert, "The Effect of Therapeutic Modeling Film on Cognitive and Emotional Components of Anxiety," pp. 219-222.

⁵Denney and Sullivan, "Desensitization and Modeling Treatment of Spider Fear Using Two Types Scenes," pp. 573-579.

⁶Jaffe and Carlson, "Modeling Therapy for Test Anxiety: The Role of Model Affect and Consequences," pp. 329-339.

⁷Andrew, "A Study of Effect of a filmed, Vicarious, Desensitization Procedure in the Treatment of Manifest Anxiety and Test Anxiety in Community Colledge Students," pp. 5399 A-5400 A.

บ้างก็ที่เป็นวัยรุ่นได้เช่นเดียวกับวัยเด็ก (Bandura & Menlove 1968;¹
Kornhaber & Schroeder; 1975²) และวัยรุ่นใหญ่ (Meichenbaum; 1971,³
Carlson; 1972,⁴ Bandura & Barab 1973,⁵ Andrew 1973,⁶ Etkin 1975⁷)
อีกทั้งยังตรงกับมอริส (Morris 1974)⁸ ที่ได้ใช้ตัวแบบภาพยนตร์ในการลดความ
กลัวของเด็กวัยรุ่น

---

¹Bandura & Menlove, "Factor Determing Vicarious Extinction of Avoidance Behavior through Symbolic Modeling," pp. 99-108.

²Kornhaber & Schroeder, "Importance of Model Similarity on Extinction of Avoidance Behavior," pp. 601-607.

³Meichenbaum, "Examination of Characteristics in Reducing Avoidance Behavior," pp. 298-307.

⁴Jaffe and Carlson, "Modeling Therapy for Test Anxiety: The Role of Model Affect and Consequences," pp. 329-339.

⁵Bandura & Barab, "Process Governing Disinhibitory Effects through Symbolic Modeling," pp. 1-9.

⁶Andrew, "A Study of Effect of a Filmed, Vicarious, Desensitization Procedure in the Treatment of Manifest Anxiety and Test Anxiety in Community Students," pp. 5399 A-5400 A.

⁷Lira F. & Nay W., McCullough Pand Etkin W., "Relative Effect of Modeling and Role Playing in the Treatment of Avoidance Behavior," pp. 608-618.

⁸Morris & Spiegler and Liebert, "Effect of Therapeutic Modeling Film on Cognitive and Emotional Components of Anxiety," pp. 219-222.

เมื่อพิจารณาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่
 วิตกกังวลของความกลัว โดยการที่ผู้วิจัยถามว่ากลัวเพราะเหตุใด นักเรียนส่วนใหญ่จะตอบ
 ได้ว่ากลัวเพราะอะไร ดังนั้นผลการวิจัยนี้จึงแสดงว่าตัวแบบภาพยนตร์มีประสิทธิผลในการ
 ลดความกลัวที่หาสาเหตุได้ (Fear) ซึ่งในเรื่องนี้ มอร์ริส (Morris 1974)¹ ได้เสนอ
 ว่า ปัญหาความกลัวนั้นมีองค์ประกอบ 2 อย่าง คือ ด้านความคิด (Cognitive) และด้าน
 อารมณ์ (Emotional) ซึ่งด้านความคิดนั้นเป็นเพราะขาดข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์
 และมีความเชื่อผิด ๆ ส่วนด้านอารมณ์เป็นการตอบสนองทางสรีระ ดังนั้น คนที่กลัวแบบ
 หาสาเหตุได้ก็เป็นเพราะขาดองค์ประกอบด้านความคิด ส่วนคนที่กลัว โดยหาสาเหตุไม่ได้
 นั้นเป็นเพราะขาดองค์ประกอบด้านอารมณ์ การใช้ตัวแบบภาพยนตร์จะมีประสิทธิผลมาก
 ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบด้านความคิด สำหรับคนที่กลัวแบบหา
 สาเหตุไม่ได้ควรใช้วิธีการบำบัดอย่างอื่นอันจะมีประสิทธิผลมากกว่าการใช้ตัวแบบภาพยนตร์
 นอกจากนี้มอร์ริสได้เน้นว่า การใช้ตัวแบบนี้จะมีประสิทธิภาพในกรณีกับผู้รับการบำบัดมีความ
 กลัวที่หาสาเหตุได้ (Fear) , มากกว่าที่หาสาเหตุไม่ได้ (Phobia) ซึ่งการวิจัยเกี่ยวกับ
 การใช้ตัวแบบภาพยนตร์นี้ ส่วนใหญ่มีได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหารุนแรงตามโรงพยาบาล
 ดังนั้นการวิจัยในอนาคตจึงควรนำตัวแบบภาพยนตร์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหารุนแรง เพื่อ
 ที่จะดูว่า ตัวแบบภาพยนตร์จะมีประสิทธิผลในการลดความกลัวที่หาสาเหตุไม่ได้ของกลุ่ม
 ตัวอย่างเหล่านั้นหรือไม่

ศูนย์จิตวิทยาบำบัด
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Ibid.